

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndt/16/2018
Identifikačné číslo spisu: 2317010003
Dátum vydania rozhodnutia: 11. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2317010003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému E. S. a R. Q. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom 11. júna 2018 v Bratislave, o návrhu obvineného R. Q. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného R. Q. vedená na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 9T/1/2017 sa tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta z 29. decembra 2016, sp. zn. 1 Pv 766/15/2202 na Okresnom súde Galanta (ďalej tiež „okresný súd“) sa pod sp. zn. 9T/1/2017, vedie trestné konanie proti obvineným E. S. a R. Q. pre skutok uvedený v obžalobe a právne kvalifikovaný ako prečin krádeže § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Prostredníctvom písomného podania z 15. mája 2018 (č. l. 250) vzniesol obvinený R. Q. námietku zaujatosti proti „OS Galanta“ a podal návrh na odňatie jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde Galanta. Následne na hlavnom pojednávaní doplnil, že žiada po odňatí veci jej prikázanie Okresnému súdu Bratislava I. Svoj návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodnil tým, že s vzhľadom na svoju trestnú minulosť a predchádzajúce pojednávania na Okresnom súde Galanta, má za to, že okresný súd sa bude „štandardne pridržiavať“ vyslovenia jeho viny, aj keď nebude disponovať priamym dôkazom o vine obvineného. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd alebo nadriadený súd“) ako súd príslušný podľa § 23 ods. 1 Tr. por. preskúmal návrh odsúdeného na odňatie a prikázanie veci (námietka zaujatosti vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa podľa existujúcej súdnej praxe považuje za návrh na delegáciu veci), ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie trestnej veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 9T/1/2017. Podľa čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Úvodom najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej

republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon vo vyššie citovanom ustanovení bližšie nevykazuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u vecne a miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z prípustných dôležitých dôvodov v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. odôvodňujúcich odňatie veci je i prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (R 101/2000). Ustálená súdna prax za jeden z prípustných „dôležitých dôvodov“ v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. odôvodňujúcich odňatie určitej trestnej veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu pokladá aj situáciu, keď z rozhodovania sú v zmysle § 31 Tr. por. vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu (R 101/2000). Na druhej strane v súvislosti s inštitútom vylúčenia sudcu z rozhodovania Trestný poriadok ako právny predpis upravujúci priebeh trestného konania, v ustanovení § 32 ods. 6 Tr. por., zároveň stanovuje podmienky a dôvody, na podklade ktorých súd ani nerozhoduje o vylúčení sudcu na podklade vznesených námietok zaujatosti. Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31. V danom prípade obvinený odôvodnil svoj návrh na odňatie a prikázanie veci tým, že podľa jeho názoru Okresný súd Galanta sa vzhľadom jeho trestnú minulosť a predchádzajúce pojednávania na tomto súde, bude „štandardne pridržovať vyslovenia“ jeho viny aj bez priameho dôkazu. V danej veci obvinený síce namietol zaujatosť sudcov, ale podstatou jeho návrhu je výlučne ním subjektívne tvrdené porušovanie zákonov v prechádzajúcej procesnej činnosti súdov súvislosti zrejme s rozhodovaním v jeho iných trestných veciach. Najvyšší súd pripomína, že na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takeého postupu. Dôležité dôvody nie sú zákonom taxatívne ustanovené. S poukazom na výnimočnosť takeého postupu, treba nimi rozumieť dôvody, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná, a to najmä spravodlivé prejednanie veci v primeranej lehote, náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, zásadu prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí. Nemožno prehliadnuť ani splnenie výchovného pôsobenia trestného konania. Pri posudzovaní, či v konkrétnej trestnej veci existujú dôležité dôvody na delegáciu, nemožno vychádzať len z jedného hľadiska, ale vo vzájomnej súvislosti treba hodnotiť všetky okolnosti prípadu, ktoré prichádzajú do úvahy. Dôležitým dôvodom je potom najmä: vylúčenie všetkých sudcov daného súdu z rozhodovania, uskutočnenie spoločného konania, ak boli podané obžaloby na toho istého obžalovaného na rôznych súdoch, poškodeným alebo blízkou osobou vo vzťahu k obžalovanému je sudca alebo iný zamestnanec súdu, na ktorom bola podaná obžaloba, väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť, má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania a zhospodárneniu konania pričom hľadisko hospodárnosti nemožno nadradiť požiadavke náležitého zistenia skutkového stavu a ostatným zásadám trestného konania. Obvineným uvedený dôvod potom vyhodnotil najvyšší súd ako ničím nepodložený a subjektívny predpoklad nezákonného postupu súdu, ktorý neodôvodňuje vylúčenie sudcu z rozhodovania, pretože podstata tohto dôvodu sa týka procesného postupu súdu (§ 31 ods. 6 Tr. por.). Obvineným uvedený dôvod nadriadený súd vyhodnotil ako nepodložený subjektívny predpoklad nezákonného postupu aj preto, že z predloženého spisu alebo návrhu obvineného nevyplývajú žiadne objektívne okolnosti, ktoré by podporili argumenty obvineného. Použitím argumentácie od menšieho k väčšiemu (a minore ad maius), ak dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu podľa § 31 ods. 6 Tr. por., nie je jeho procesný postup, tak potom nie je procesný postup ani dôležitým dôvodom pre odňatie veci príslušnému súdu a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. V neposlednom rade nadriadený súd pripomína, že dostatočnú ochranu pred nezákonným postupom, ktorý subjektívne očakáva obvinený, poskytujú samotné nosné zásady a jednotlivé ustanovenia na ktorých je trestné konanie založené. Za všetky len dve zásady, prezumpcie neviny obvineného (§ 2 ods. 4 Tr. por.) a zásada náležitého zistenia skutkového stavu (§ 2 ods. 10 Tr. por.), ktorých naplnenie a dodržanie je preskúmateľné nadriadeným súdom v odvolacom konaní. K prechádzajúcej trestnej minulosti obvineného, pokiaľ mal na mysli právoplatné odsudzujúce

rozhodnutia týkajúce sa jeho osoby, tak je za potreby uviesť, že právoplatným rozhodnutiami sú súdy viazané (§ 7 ods.1 Tr. por.) a pokladajú za pravdivé (res iudicata pro veritate accipitur), pričom predchádzajúce odsúdenia obvineného nie sú ešte dôkazom o jeho vine zo spáchania skutku pre ktorý bol obžalovaný v tomto konaní. K „absencii priameho dôkazu" nadriadený súd vo všeobecnej rovine dodáva, že je prípustné a súdy môžu založiť výrok o vine aj o nepriame dôkazy (viď R 38/1970 - I), pričom vzhľadom na prebiehajúci a ešte neukončený proces dokazovania pred okresným súdom sa viacej k otázke povahy dôkazov a ich hodnotenia nevyjadruje. Nad rámec veci potom najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že obvinený namietal výlučne (predchádzajúci) procesný postup súdu voči nemu, preto nebolo o takej námietke potrebné na okresnom súde konať, a preto ani nebolo potrebné, aby sa k nej jednotliví sudcovia daného súdu vyjadrovali. Z vyššie uvedených dôvodov dospel nadriadený súd k záveru, že obvineným uvedené dôvody nepredstavujú dôležitý dôvod v zmysle podľa § 23 ods. 1 Tr. por., a preto trestnú vec obvineného vedenú na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 9T/1/2017, tomuto súdu neodňal.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.